

საგამოცდო საკითხები საგანში „ეკონომიკის“

დოქტორანტთათვის

თემა 1. ეკონომიკის საგანი და მეთოდი

ეკონომიკის არსი; ეკონომიკის საგანი და მეთოდი; (1., გვ. 5-15);

ძირითადი ცნებები და ტერმინები; ფაქტები, პრინციპები და პოლიტიკა ეკონომიკურ მეცნიერებაში; ინდუქცია და დედუქცია; მაკრო და მიკროეკონომიკა, ნორმატიული და პოზიტიური ეკონომიკა; ლოგიკურად მცდარი დაშვებები; (6., გვ. 6-10)

თემა 2. ეკონომიკის პრობლემები

რესურსების კატეგორიები; წარმოების სრული მოცულობა; რესურსებზე გადასახდელები; (6., გვ. 12-14; 12., სტ. 24-30)

წარმოების შესაძლებლობების ცხრილი და მრუდი; მზარდ ფარულ დანახარჯთა კანონი; ეკონომიკური ზრდის ილუსტრაცია; (6., გვ. 15-20; 12, სტ. 30-40);

საბაზრო სისტემა, საკომანდო ეკონომიკა და შერეული სისტემები; (6., გვ. 22-23; 12., სტ. 38-39);

თემა 3. და წრებრუნვის მოდელი საბაზრო სისტემაში

საბაზრო სისტემის ძირითადი პრინციპები და ინსტიტუტები; წარმოების საშუალებათა ფართოდ გამოყენება, ფულის გამოყენება და სპეციალიზაცია; (6., გვ. 24-27); ფასების მაორიენტირებელი ფუნქცია; კონკურენცია და კონტროლი: “უჩინარი ხელი”; (6., გვ. 45-46; 12., სტ.65-67); რესურსების, პროდუქტების და შემოსავლების წრებრუნვა; (6., გვ. 27-29; 11., გვ. 140-142);

თემა 4. ინდივიდუალური და საბაზრო მოთხოვნა და მიწოდება

მოთხოვნა, მოთხოვნის კანონი; ელასტიურობა; (6., გვ. 30-36; 3., გვ. 3-10);

მიწოდება, მიწოდების კანონი; (6., გვ. 37-39; 3 გვ. 10-15); საბაზრო წონასწორობა და წონასწორადი ფასი; მოთხოვნისა და მიწოდების ცვლილებები. (6., გვ. 39-41; 3., გვ. 15-25); საბაზრო სისტემა და ხუთი ფუნდამენტური კითხვა; ეკონომიკური დანახარჯები და მოგება; (6., გვ. 42-46);

თემა 5. ეროვნული ეკონომიკა მაკროეკონომიკურ სისტემაში

ეროვნული ეკონომიკა, როგორც მაკროეკონომიკური სისტემა (6., გვ. 47-49);

ეროვნული ეკონომიკის ნიშნები და პრიორიტეტები (6., 49-53);

თემა 6. კერძო და სახელმწიფო სექტორები ეკონომიკაში

კერძო სექტორი ეკონომიკაში; საოჯახო მეურნეობები; საქმიან საწარმოთა ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმები; (6., გვ. 54-58; 12., სტ. 80-88)

სახელმწიფო სექტორი ეკონომიკაში;

თემა 7. სახელმწიფოს ეკონომიკური და სოციალური როლი

მთავრობის ეკონომიკური ფუნქციები; (6., გვ. 58-60; 11., გვ. 37-42; 11., გვ. 290-294.)

სახელმწიფოს ეკონომიკური და სოციალური როლი (7., გვ. 73-90);

თემა 8. მაკროეკონომიკურ მაჩვენებელთა სისტემა: ეროვნული წარმოების მაჩვენებლები

მაკროეკონომიკური მაჩვენებლები; მთლიანი შიდა პროდუქტი (მშპ); ეკპ და არამწარმოებლური გარიგებები; (11., გვ. 99-104; 12., სტ.131-135)

მშპ-ის გამოთვლა ხარჯების მეთოდით; მშპ-ის გამოთვლა შემოსავლების მეთოდით; ნომინალური და რეალური მშპ. ფასების ინდექსი; (11., გვ. 104-111; 12., სტ.135-145)

თემა 9. ეკონომიკური ციკლები, უმუშევრობა და ინფლაცია

ეკონომიკური ციკლები; ციკლის ფაზები; (6., გვ. 90-93; 11., 454-456; 12., სტ.158-161)

უმუშევრობის განსაზღვრა და გამოთვლა; (6., გვ. 93-95; 11., გვ. 78-80; 12., სტ.161-164); სრული დასაქმების განსაზღვრა; ოუკენის კანონი; (6., გვ. 96-97; 12., სტ.165-167) ; ინფლაციის თეორიები; ინფლაციის გავლენა გადანაწილებაზე; (6., გვ. 97-100; 11., გვ. 65-71; 12., სტ.168-175); ჰიპერინფლაცია და კრაზი; (6., გვ. 101-102; 12., სტ.177-178)

თემა 10. დასაქმების თეორიები: შემოსავლების, დაზოგვისა და მოხმარების დამოკიდებულება

დასაქმების კეინსური თეორია; დასაქმების კლასიკური თეორია; სეის კანონი; (6., გვ. 103-105; 12., სტ.181-183); შემოსავლების, მოხმარებისა და დაზოგვის დამოკიდებულება; მოხმარებისა და დაზოგვის დეტერმინანტები; (6., გვ. 106-110; 12., სტ.185-187);

თემა 11. ერთობლივი მოთხოვნა და ერთობლივი მიწოდება

ერთობლივი მოთხოვნა; დეტერმინანტები; (6., 111-115; 11., 294-300); ერთობლივი მიწოდება; დეტერმინანტები (6., 115-116; 11., 463-468); წონასწორობა; წონასწორობის ცვლილებები (6., 117-119; 11., 468-472);

თემა 12. ფინანსები და ბიუჯეტი საბაზრო ურთიერთობის სიტყმაში

ფინანსების არსი და ფუნქციები (8., 13-30; 6., 72-73); სახელმწიფო ბიუჯეტის სოციალურ-ეკონომიკური არსი და როლი; ბიუჯეტის შემოსავლები და ხარჯები (8., 134-148; 6., 73-76; 7., 156-158);

თემა 13. ფისკალური პოლიტიკა

სტიმულირებადი ფისკალური პოლიტიკა (11., 314-317; 6., 120-122; 7., 176-180); შემკავებლური ფისკალური პოლიტიკა (11., 317-320; 6., 122-123); არადისკრეტული ფისკალური პოლიტიკა: “ჩაშენებული სტაბილიზატორი” (6., 124-128; 12., 257-260);

თემა 14. ეკონომიკა და ფული

ღირებულების ფორმები; ფულის ფუნქციები და ფორმები; ფულადი აგრეგატები (5., 8-30; 6., 130-136); ფული და ფასები; ფულზე მოთხოვნა (5., 36-41; 6., 141); ბანკები და საკრედიტო ურთიერთობები; კომერციული ბანკების საქმიანობა (12., 298-310);

თემა 15. ეროვნული ბანკები და ფულად-საკრედიტო პოლიტიკა

ცენტრალური ბანკი; ფულად-საკრედიტო პოლიტიკის არსი (6., 142-149; 7., 210-214); ფულის მიწოდების რეგულირება (6., 148-152; 5., 63-72); სარეზერვო ნორმა და სააღრიცხვო განაკვეთი; “იაფი” და “ძვირი” ფულის პოლიტიკა; ფულად-საკრედიტო პოლიტიკა და მსოფლიო ეკონომიკა (11., 377-387);

თემა 16. ინფლაციისა და უმუშევრობის ურთიერთკავშირი

ფილიპსის მრუდი; სტაგფლაცია; ბუნებრივი დონის ჰიპოთეზა (6., 160-162); მიწოდების ეკონომიკა; ლეფერის მრუდი (6., 163-165; 9., 61-66);

თემა 17. წარმოების ხარჯების კლასიფიკაცია

მუდმივი, ცვალებადი, საერთო ხარჯები და მათი გრაფიკული ილუსტრაცია (13., 45-47; 3., 92-98); ფარდობითი ანუ საშუალო ხარჯები; ბუნებრივი მონოპოლია (3., 100-120; 13., 51-60);

თემა 18. კონკურენტული ბაზრების შეფასება: წმინდა კონკურენცია

წმინდა კონკურენცია და მისი თვისებები; მოთხოვნა საქონელზე წმინდა კონკურენციის დროს (3., 152-175);

თემა 19. კონკურენტული ბაზრების შეფასება: წმინდა მონოპოლია

წმინდა მონოპოლიისათვის დამახასიათებელი თვისებები; ბარიერები დარგში შესასვლელად; ლეგალური ბარიერები – პატენტები და ლიცენზიები (3., 210-220; 11., 38-50); მონოპოლიური მოთხოვნა; ფასების დიქტატი; მონოპოლიის ეკონომიკური ეფექტები; (13., 104-108); საფასო დისკრიმინაცია და მისი შედეგები; რეგულირებადი მონოპოლია (13., 117-120);

თემა 20. კონკურენტული ბაზრების შეფასება: მონოპოლისტური კონკურენცია

მონოპოლისტური კონკურენციისათვის დამახასიათებელი თვისებები; ფასი და წარმოების მოცულობა; ეკონომიკური არაეფექტურობა მონოპოლისტური კონკურენციის დროს (3., 259-278); რეკლამა და ეკონომიკა (13., 130-134);

თემა 21. კონკურენტული ბაზრების შეფასება: ოლიგოპოლია

ოლიგოპოლიისათვის დამახასიათებელი თვისებები; ბარიერები დარგში შესასვლელად; ოლიგოპოლია და მისი მოდელები; ოპეკი, როგორც აშკარა შეთანხმება (13., 137-147; 3., 288-300);

თემა 22. ფასები და რესურსები

რესურსებზე ფასების ფორმირების მნიშვნელობა და მისი სირთულებები (13., 163-170; 3., 335-340); რესურსებზე მოთხოვნის ელასტიურობა; უმცირესი დანახარჯების წესი (3., 351-360).

თემა 23. შრომის ანაზღაურება და პროფკავშირები

ხელფასის საერთო დონე; შრომის მწარმოებლობა და რეალური ხელფასი; ხელფასი შრომის კონკრეტულ ბაზრებზე; მონოპსონიის მოდელი (3., 375-380; 13., 181-185); ხელფასი და პროფკავშირები; ღია, ანუ დარგობრივი პროფკავშირი; ხელფასის დიფერენცია (3., 195-200); პროფკავშირების საქმიანობა; პროფკავშირების გავლენა ეკონომიკაზე; დისკრიმინაცია და პროფესიული სეგრეგაცია; იმიგრაციის ეკონომიკური ასპექტები (13., 362-370).

თემა 24. რენტა და სარგებლის განაკვეთი

ეკონომიკური რენტა; მიწის რენტა; საპროცენტო განაკვეთი (3., 428-445);

თემა 25. უთანაბრობის პრობლემები ეკონომიკაში

უთანაბრობის გამომწვევი მიზეზები; ლორენცის მრუდი (13., 313-320);

თემა 26. საერთაშორისო ვაჭრობა და სავაჭრო ბალანსი

საერთაშორისო ვაჭრობის საფუძველი; ფარდობითი უპირატესობა; ექსპორტ-იმპორტის მოთხოვნა-მიწოდების ანალიზი (6., 171-173; 7., 231-250);

სავაჭრო ბარიერები; არგუმენტები პროტექციონიზმის გასამართლებლად (4., 305-320); ქვეყნის სავაჭრო ბალანსი; იმპორტ-ექსპორტის ოპერაციები (4., 325-350);

თემა 27. ეკონომიკური ზრდა

ეკონომიკური ზრდის ფაქტორები (6., 153-155); ეკონომიკური ზრდა და ჩამორჩენილი ქვეყნები (4., 366-370); ეკონომიკური ზრდის ფაქტორები და მათი შეფასება (6., 156-159).

ლიტერატურა:

1. მაკკონელი კ., ბრიუ ს., „ეკონომიკსი“ (რედაქტორი პროფ. კ. ლურჯკაია). I ნაწ. თბ. 1997.
2. მაკკონელი კ., ბრიუ ს., „ეკონომიკსი“ (რედაქტორი პროფ. კ. ლურჯკაია). II ნაწ. თბ. 1997.
3. მაკკონელი კ., ბრიუ ს., „ეკონომიკსი“ (რედაქტორი პროფ. კ. ლურჯკაია). III ნაწ. თბ. 1997.
4. მაკკონელი კ., ბრიუ ს., „ეკონომიკსი“ (რედაქტორი პროფ. კ. ლურჯკაია). IV ნაწ. თბ. 1997.
5. ასათიანი რ., „ფული და ფულადი სისტემები“. თბ. 1996.
6. ჩიხლაძე ნ., „ზოგადი ეკონომიკსი“. ქუთაისი, 2008.
7. კახნიაშვილი ჯ., „მაცროეკონომიკა: თეორია და პოლიტიკა“. თბ. 1997.
8. კაკულია რ., „ფინანსების ზოგადი თეორია“. თბ. 2001.
9. გველესიანი მ., „რა არის ეკონომიკური პოლიტიკა“. თბ. 2008. გვ.)
10. ფიშერი ს., დორნბუში რ., შმალენზი რ., ეკონომიკა (რედაქტორი პროფ. კ. ლურჯკაია). ტ. II.
11. ფიშერი ს., დორნბუში რ., შმალენზი რ., ეკონომიკა (რედაქტორი პროფ. კ. ლურჯკაია). ტ. III.
12. Макконнелль К., Брю С., «Экономикс». М., 2000. т. 1.
13. Макконнелль К., Брю С., «Экономикс». М., 2000. т. 2.